

Aan:
W. van der Steeg

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM 23-6-2020
NUMMER 820F9C14
UW BRIEF VAN 4-6-2020
UW NUMMER 820F2D64
BIJLAGE -

DOMEIN Mobiliteit
CONTACTPERSOON C. Schreurs
DOORKIESNUMMER +31 30 258 26 96
E-MAILADRES corne.schreurs@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN
Het meten van reisgedrag door middel van het verzamelen
van kentekengegevens

Geachte heer van der Steeg,

Bij deze treft u ons antwoord aan op door u op 4 juni 2020 gestelde vragen over "het meten van reisgedrag door middel van het verzamelen van kentekengegevens".

Toelichting:

In de Telegraaf van 19 mei jongstleden staat dat de provincie Utrecht voornemens is het reisgedrag van automobilisten te meten door middel van kentekenregistratie.¹

De Partij voor de Dieren heeft hierover de volgende vragen:

1. Klopt de berichtgeving van de Telegraaf dat u voornemens bent het reisgedrag te meten door middel van kentekenregistratie?

Antwoord:

Ja.

2. Heeft het verzamelen van kentekengegevens nog andere doelen dan het meten van reisgedrag? Zo ja, welke?

Antwoord:

Nee.

3. Welke gegevens bent u voornemens te verzamelen en waarom zijn deze gegevens noodzakelijk voor de in vragen 1 en 2 genoemde doelen?

¹ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/595901405/provincie-utrecht-wil-reisgedrag-meten-door-kentekenregistratie>

Antwoord:

De provincie Utrecht, als aanbestedende dienst namens Goedopweg (een samenwerking tussen het Rijk en lokale overheden), heeft als publiek doel de bereikbaarheid te verbeteren. Op grond van deze doelstelling heeft Goedopweg behoefte aan inzicht in de verkeersstromen in onze regio. Door middel van het kenteken kunnen passages van voertuigen op verschillende plekken worden gesignaleerd en op basis daarvan herkomst-bestemmingspatronen worden vastgesteld. Alleen de geaggregeerde, niet naar personen herleidbare, informatie over verkeersstromen wordt vervolgens aan Goedopweg geleverd. Het onderzoek en de registratie vinden plaats onder strikte voorwaarden, conform de geldende privacywetgeving die voor dergelijke onderzoeken is vastgelegd in het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer.

4. In het Telegraafartikel staat dat het camerasysteem waarmee kentekens gefilmd zullen worden, op provinciale wegen actief zal zijn. In hoeverre levert dit, volgens u, een compleet beeld van mobiliteitsstromen in de provincie Utrecht op? Zal er ook informatie worden uitgewisseld met bijvoorbeeld Rijkswaterstaat om een completer beeld van mobiliteitsstromen te krijgen?

Antwoord:

Op dit moment loopt de aanbesteding van een raamovereenkomst voor deze dienst. Er is nog geen project van Goedopweg dat direct een meting gaat doen binnen deze overeenkomst. Goedopweg is een gezamenlijk programma van de Provincie Utrecht, Gemeente Utrecht, Gemeente Amersfoort, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De camera's kunnen op wegen van alle partners worden ingezet om zo een goed beeld te krijgen van mobiliteitsstromen die relevant zijn voor specifieke projecten. Hiernaast maken wij natuurlijk ook gebruik van tellingen uit vaste teipunten waar deze beschikbaar zijn.

5. Op welke locaties bent u voornemens de camera's te plaatsen en voor welke duur per locatie?

Antwoord:

Op dit moment loopt de aanbesteding van een raamovereenkomst. Er is nog geen gedefinieerde locatie of project dat direct een meting gaat doen binnen deze overeenkomst. Dat maakt deze vraag pas in een later stadium te beantwoorden.

6. Hoe lang worden de opgeslagen gegevens bewaard?

Antwoord:

De opgeslagen gegevens worden zo kort mogelijk, en conform de wet maximaal 4 weken opgeslagen door de te contracteren dienstverlener. Deze periode gebruikt de gecontracteerde partij om de gegevens te anonimiseren, te aggregeren en aan te leveren aan Goedopweg.

7. Door wie en op welke manier zullen de verzamelde gegevens versleuteld worden, en welke garanties biedt dat voor de privacy?

Antwoord:

De kentekens worden direct na waarneming versleuteld door de te contracteren partij. Vervolgens worden de versleutelde gegevens en de sleutel afzonderlijk van elkaar bewaard. Van de te contracteren partij vragen we zo snel mogelijk, in elk geval binnen de wettelijke termijn van vier weken, een data-analyse te doen en vervolgens de persoonsgegevens te verwijderen. Wat opgeleverd wordt aan Goedopweg zijn viercijferige postcodes waar groepen van voertuigen vandaan komen en naartoe gaan. Hoeveel voertuigen komen er uit postcodegebied X en gaan naar -gebied Y via route Z. Er zijn andere methoden om dit soort verkeersgegevens te verkrijgen, bijvoorbeeld via geofencing. Dit werkt via de mobiele telefoon van de bestuurder. Dit heeft potentieel meer impact op de privacy, omdat naast het voertuig ook de persoon gevolgd wordt. Vandaar dat we hier bewust van af zien en hebben gekozen voor kentekenregistratie waarbij van de verkregen informatie zo snel mogelijk alle persoonsgegevens worden losgekoppeld.

8. Hoe voorkomt u dat de verzamelde gegevens herleidbaar zijn naar natuurlijke personen?

Antwoord:

Dit wordt voorkomen door het, door de opdrachtnemer, onmiddellijke versleutelen van de gegevens, de beveiliging van de databestanden en het zo snel mogelijk anonimiseren van de gegevens door deze te verwerken tot geaggregeerde informatie. Hierdoor is de data ook nooit meer herleidbaar tot individuele ritten of adressen. De winnende inschrijver dient ook samen met de Provincie een DPIA (Data Protection Impact Assessment) uit te voeren en we sluiten met hen een verwerkersovereenkomst.

9. In het Telegraafartikel wordt soms gesproken over 'automobilisten' en dan weer over 'voertuigen'. Kunt u aangeven van welk type voertuigen u voornemens bent de kentekengegevens te registreren?

Antwoord:

Het betreft altijd voertuigen, welke automobilist daarin zit weten we niet en hoeven we niet te weten. Alle voertuigen met een zichtbaar kenteken welke zich begeven op de openbare weg en een cameralocatie passeren worden geregistreerd.

10. Mogen de geregistreerde gegevens met andere instanties, zoals opsporingsdiensten, worden gedeeld? Zo ja, in welke situaties mag dat en met wie, en hoe verhoudt zich dat tot de in vragen 1 en 2 genoemde doelen?

Antwoord:

De gegevens worden met geen enkele andere instantie gedeeld. Wel is het mogelijk dat politie en justitie gegevens vorderen. Dit mag alleen onder strikte voorwaarden en volgens de regels en procedures die daarvoor in de Wet politiegegevens (Wpg) zijn opgenomen. Dat is bijvoorbeeld alleen met een gerichte zoekvraag op basis van een concrete verdenking. Is voertuig met kenteken A op straat B gezien in tijdvak C. Als dit verzoek aan de in de wet gestelde voorwaarden voldoet, moeten we daar antwoord op geven. Dit kan alleen in het tijdvak van maximaal vier weken; na het anonimiseren van de data is dit uiteraard niet meer mogelijk.

11. Op welke wijze bent u voornemens autogebruikers te informeren hoe, waar, wanneer en waarom hun kentekens geregistreerd worden??

Antwoord:

Conform art. 44-2 van het 'Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer' wordt verkeersonderzoek ten minste tien dagen voor de start van het gebruik van een technisch hulpmiddel op de weg aangekondigd in ten minste een persbericht in een landelijk of regionaal nieuwsblad. Goedopweg en de provincie Utrecht hechten aan duidelijke communicatie en zullen per project bekijken of zij dit voldoende achten of dat er meer kanalen ingezet worden.

12. In hoeverre krijgen automobilisten de keuze om niet deel te nemen aan dit onderzoek?

Antwoord:

Samen met de te contracteren partij stellen wij een zogenaamde opt-out procedure op. Een opt-out procedure houdt in dat betrokkenen niets hoeven te doen om mee te doen aan een regeling, maar de mogelijkheid hebben ervan af te zien. In de persberichten en andere communicatie (zie vraag 11) wijzen we de weggebruikers daarop.

13. Bent u voornemens om mensen op basis van de geregistreerde kentekens ongevraagd te benaderen voor bijvoorbeeld verkeersenquêtes en spitsmijdingsprojecten?

Antwoord:

Nee.

14. Welke privacyvriendelijke alternatieven voor kentekenregistratie heeft u overwogen, waarbij geen naar natuurlijke personen herleidbare gegevens worden verzameld?

Antwoord:

Voor het in kaart brengen van verkeersstromen, dus niet alleen het tellen van voertuigen, is kentekenregistratie de minst privacygevoelige vorm. Nog nauwkeuriger, maar veel gevoeliger in termen van privacy, is geofencing. Daar zien we om die reden heel bewust van af. Zie ook vraag 7.

15. Klopt het dat dit project naar schatting 2,5 miljoen euro gaat kosten?

Antwoord:

Het gaat hier om een raamovereenkomst met een maximale omvang van €2,5 miljoen over de gehele looptijd van 4 jaar. Dit is ruim ingezet, zodat ook eventuele nieuwe projecten gebruik kunnen maken van deze overeenkomst. Hiermee wordt voorkomen dat op korte termijn nogmaals een dergelijke aanbesteding uitgevoerd moet worden. Goedopweg heeft op dit moment een aanzienlijk kleiner budget geraamd om in de komende jaren verkeersonderzoek onder dit raamcontract te doen (omwille van de lopende aanbesteding wordt het specifieke bedrag niet vermeld).

16. Heeft u overwogen om dit bedrag te investeren in concrete projecten omtrent verminderd autogebruik, thuiswerken en spitsmijden, in plaats van in dit project?

Antwoord:

De kentekenonderzoeken vormen een relatief klein onderdeel van de projecten van Goedopweg. Weten welke verkeersstromen er zijn is cruciaal voor het opzetten van gerichte projecten voor niet-reizen of anders reizen. Op deze manier zetten we onze middelen gericht in en behalen we een groter effect.

17. Bent u bereid om uw plan voor kentekenregistratie voor te leggen aan de Autoriteit Persoonsgegevens? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het is niet aan de Provincie Utrecht om een dergelijk plan voor te leggen aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De AP is geen adviesbureau maar de toezichthouder op het naleven van de privacywetgeving. Als de AP noodzaak ziet, bepaalt zij zelf of zij onderzoek instelt. Het concept Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (Facilitering verkeersonderzoeken en spitsmijdenprojecten), is bij de vormgeving van deze wetgeving reeds ter advies voorgelegd aan de voorganger van de AP². Deze kentekenregistratie is geheel gestoeld op dat advies en het definitieve Besluit dat daarop is gevolgd.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

² <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/nieuws/cbp-adviseert-over-verwerking-kentekengegevens-voor-verkeersonderzoek-en-spitsmijdenprojecten>